It-Tfajla tas-Sulfarini*

Ta' ALBERT M. CASSOLA

KIEN bard ħal-biża'; kienet nieżla ħafna borra u kien għoddu dalam; il-lejla—l-aħħar lejla tas-sena—kienet riesqa. Iżda, minkejja dak il-bard u d-dlam kollu, tfajla fqira, xuxa u ħafja, kienet għadha qiegħda tiġġerra mat-toroq.

Meta telqet mid-dar hija kienet liebsa papoċċ, imma kien jiġiha hekk kbir—billi kien il-papoċċ ta' ommha—li ħarġilha minn saqajha x'ħin qasmet it-triq tiġri kemm tiflaħ biex tiskarta żewġ karrozzi. Papoċċa waħda ma setgħetx issibha; l-oħra ħatafhielha daqsxejn ta' tfajjel li ħarab biha bil-ħsieb li jagħmilha benniena tal-pupi.

Għaldaqstant it-tfajla kompliet timxi ħafja, b'saqajha ħomor u koħol bil-bard. F'idejha kellha pakkett żgħir bis-sulfarini, u kellha ħafna oħrajn fil-fardal imċarrat tagħha. Il-ġurnata kollha kemm hi twila lanqas ħadd ma xtralha pakkett wieħed biss—ħadd ma kien qallagħha sold. Tirtriegħed bil-bard u bil-ġuħ hija baqgħet tkaxkar, qisha x-xbieha tan-niket—imsejkna tfajla!

Il-borra bdiet nieżla fuq ix-xagħar twil u mdieheb tagħha li kien jaqgħalha fuq spallejha b'nokkli l-ġmiel tagħhom; iżda hi ma kinitx moħħha fi sbuħitha, u lanqas ma qagħdet taħseb fil-bard. Fit-twieqi kollha kienu jidhru dwal inemnmu, u mid-djar bdiet ħierġa riħa taqsam ta' wiżż mixwi; kienet lejlet l-Ewwel tas-Sena, u hija bdiet taħseb fuq hekk.

Tgeddset bil-qiegħda f'rokna bejn żewġt idjar, waħda aktar 'il barra minn l-oħra, u bdiet tiġbed taħtha s-saqajn ċkejknin tagħha, imma kollu għalxejn—ma setgħetx issaħħanhom. Ma ssogratx tmur lejn darha; sulfarini ma kienet biegħet xejn, ma qalgħet l-ebda sold, u beżgħet li forsi missierha kien sa jsawwatha. Barra minn hekk, f'darha tista' tgħid li kien bard daqs barra t-triq, għax darha ma kinitx ħlief il-kmajra tal-bejt; u għalkemm l-ikbar xaqq fost il-ħafna li kien hemm fis-saqaf kien misdud bit-tiben u ċ-ċraret, ir-riħ u l-borra ħafna drabi kienu jinfdu minnu.

* Traduzzjoni tal-versjoni Ingliża "The Little Match-Girl" li h maqluba mill-oriġinal ta' *Hans Andersen* u pubblikata ma' *Fairy Tales* oħrajn fil-*Library of Classics, London and Glasgow, Collins Clear-Type Press.*

Idejha kienu għoddhom ibbisulha bil-bard; daqsxejn ta' sulfarina mill-pakkett li kellha forsi kienet tkun biżżejjed biex issaħħanhomlha, kieku kellha l-ħila tixgħelha. Ħarġet waħda u qabbditha mal-ħajt. Tajjeb wisq! għax għamlet fjamma sabiħa u sħuna, u hija żammet idejha fuqha. Għal dik l-imsejkna tfajla dak in-nar kien qisu mixegħla sħiħa; x'jiena ngħid? kienet aktarx qisu dawk tas-sharijet, għax hi bdiet tistħajjilha qiegħda quddiem ċumnija kbira tal-ħadid imżejna bix-xarbitelli tar-ram, tant beda jfernaq dak in-nar! It-tfajla stirat riġlejha ħalli ssaħħanhom ukoll. Imma jaħasra f'daqqa waħda l-fjamma ntfiet; iċ-ċumnija għabet; it-tfajla baqgħet fil-bard u bla faraġ, bis-sulfarina maħruqa f'idha.

Reġgħet qabbdet sulfarina oħra mal-ħajt; din ferqnet u lellxet, u kull fejn bdiet tixħet id-dawl tagħha, il-ħajt beda jsir trasparenti daqs velu; it-tfajla setgħet tara x'hemm ġol-kamra. Rat il-mejda mhejjija bi tvalja tad-damask abjad silġ u fuqha kienu jleqqu l-platti tax-xaqquf. Il-wiżża mixwija u mimlija bit-tuffieħ u bil-pruna kienet f'tarf il-mejda, bid-duħħan ħiereġ minnha, u—l-isbaħ ħaġa fost kollox—il-wiżża, bis-sikkina u l-furketta mdeffsin f'sidirha, qabżet mid-dixx għal isfel u bdiet timxi fl-art sakemm waslet ħdejn it-tfajla.

Is-sulfarina nħliet, u t-tfajla reġgħet sabet ruħha quddiem il-ħajt oħxon u iebes.

Qabbdet it-tielet sulfarina. U mill-ġdid ferqnet il-fjamma; u hija issa sabet ruħha taħt siġra tal-Milied mill-isbaħ, wisq akbar u mżejna wisq iżjed ħelu minn dik li kienet rat lejlet l-aħħar Milied mill-bieb taż-żġieġ tad-dar ta' wieħed negozjant għani. Mijiet ta' xemgħat irqaq dawlu l-friegħi ħodor, u xbihat ċkejkna miżbugħin, bħal dawk li kienet rat fil-vetrina tal-ħwienet, bdew iħarsu lejha minn fuq is-siġra.

It-tfajla ssaħħret u ħarġet idejha bħal biex taqbadhom imma f'dak il-waqt id-dawl tas-sulfarina ntefa; madankollu x-xemgħat tal-Milied baqgħu jaqbdu dejjem aktar. Rathom jilmaw qishom kwiekeb tas-sema; waħda minnhom waqgħet, u d-dawl li ħalliet warajha kien qisu denb twil tan-nar.

"Dal-ħin xi ħadd qiegħed imut", lissnet it-tfajla; għax ix-xwejħa nannitha—il-bniedma waħdanija li kienet iġġibha, u li issa kienet mejta—kienet qaltilha li kull meta taqa' kewkba jkun hemm ruħ li tmur lura għand Alla li ħalaqha. Raġgħet għal darba oħra qabbdet sulfarina mal-ħajt; xegħlet vampa waħda u,

imdawra b'dak id-dawl, dehritilha dik il-għażiża nanna nnifisha, ħelwa u twajba bħal dejjem, iżda ferħana u hienja iżjed milli qatt kienet f'ħajjitha.

"Nanna!" għajtet it-tfajla. "Ħudni miegħek, jaħasra! Jiena naf li inti tħallini malli s-sulfarina tintefa; inti tgħib bħalma għeb in-nar jaħraq taċ-ċumnija, bħall-festa mill-isbaħ tas-Sena l-Ġdida, bħas-siġra sabiħa u kbira tal-Milied"; u fittxet xegħlet il-bqija tas-sulfarini li kellha fil-pakkett biex ma tħallix lil nannitha tgħib.

U s-sulfarini qabdu ħuġġieġa nar hekk qawwija li nofs innhar mhux żgur sata' jkun iżjed mudwal. Qatt qabel ix-xwejħa nanna ma kienet dehret hekk twila u fuq tagħha, hekk sabiħa u ħelwa; għannqet lit-tfajla ċkejkna u taru t-tnejn flimkien. Hienja u ferħana huma taru—fil-għoli, fil-għoli, sakemm waslu f'dak l-imkien fejn ħadd ma jaf x'jiġifieri bard, ġuħ jew uġigħ. Sabu ruħhom fil-Ġenna.

Iżda fil-kesħa tal-għodwa, imgeddsa taħt il-ħajt instabet l-imsejkna tfajla — ħaddejha jleqqu, xofftejha jitbissmu — mejta mirżuħa bil-bard fl-aħħar lejl tas-Sena l-Qadima. Ix-xemx tas-Sena l-Ġdida sirġet fuq it-tfajla bla ħajja; bla ma titħarrek, hija baqgħet hemm bis-sulfarini f'ħoġorha, b'wieħed mill-pakketti maħruq għal kollox.

"Fittxet li tisħon, miskina!", qalu n-nies; iżda ħadd ma kien jaf liema dehriet sbieħ kieet rat, jew f'liema hena hija u nannitha kienu qegħdin igħaddu l-festa tas-Sena l-Ġdida.